

POSUDEK ŠKOLITELE NA DIPLOMOVOU PRÁCI PETRA FREUDENFELDA „VÝVOJOVÁ VARIABILITA VZNIKU LIDSKÉ SEXUÁLNÍ ORIENTACE“

Pro vysvětlení vzniku sexuální orientace bylo navrženo několik teorií zahrnující genetické, imunologické i neurohormonální vlivy. V posledních letech se objevily vlivné studie poukazující na možnost, že sexuální orientace může vznikat v důsledku různých vývojových trajektorií. Cílem předložené práce bylo detekovat takovéto distinktní trajektorie na rozsáhlém vzorku mužů a žen.

Práce má standardní strukturu a člení se na teoretickou a empirickou část. V teoretické části práce autor poměrně rozsáhle rozebírá jednotlivé teorie vzniku sexuální orientace a kriticky hodnotí jejich empirickou podporu. Z textu je zřejmé, že se v dané problematice výborně orientuje.

Empirická část práce je založena na rozsáhlém vzorku online dotazování více než 8000 mužů a žen různých sexuálních orientací. U každého z účastníků byly zjišťovány biomarkery dané vývojové trajektorie. Konkrétně se jedná o laterality, počty starších sourozenců a výskyt neheterosexuální orientace u biologicky příbuzných. Možnost existence distinktních vývojových trajektorií byla testována za pomoci latentní profilové analýzy. Výsledky nepodpořily hypotézu distinktních vývojových trajektorií, a to jak u mužů, tak i u žen, což je samo o sobě významné zjištění. Studie navíc přišla s celou řadou dalších zajímavých výsledků, jako je například vyšší počet starších bratrů u neheterosexuálních mužů nebo vyšší výskyt extrémní pravorukosti u homosexuálních mužů či vyšší míru genderové nonkonformity u neheterosexuálních mužů i žen.

Data použitá v předložené DP jsou součástí většího projektu, který se zabývá různými biologickými a behaviorálními korelátami sexuální orientace. Diplomant se účastnil všech částí projektu od přípravy designu studie, jednotlivých nástrojů, nábory respondentů až po zpracování a analýzy dat. Chtěl bych vyzdvihnout, že samotná analýza dat pomocí latentní profilové analýzy je pokročilá netriviální technika a vyžadovala značné úsilí k jejímu zvládnutí a konzultace se specialisty. Petr zároveň prokázal schopnost kooperovat v rámci výzkumného týmu a je též součástí projektu GAUK, který tento projekt podporuje. Některé výsledky prezentoval na mezinárodních konferencích jako je International Society for Human Ethology nebo International Academy of Sex Research. Zároveň je spoluautorem tří odborných textů, které jsou v různé fázi recenzního řízení či již byly publikovány. Naše spolupráce byla ve všech ohledech téměř idylická. Petr aktivně přicházel s návrhy při samotném výzkumu, tak i při přípravě DP. Dokonce se mu podařilo práci odevzdat před samotnou uzávěrkou, což považuji za nevídaný jev.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, celkově hodnotím diplomovou práci Petra Freudenfelda jako kvalitní vědecký počín a navrhuji hodnocení výborně.